

«Плеche побратима», «Патріоти до влади». Ветерани продовжують активну діяльність: пишуть книжки («Життя після 16.30»), очолюють громадські організації: «Рапіра», «Щит нації», «Патріот». Зусилля волонтерів теж сприяють цьому.

Впродовж останніх років, реабілітація військовослужбовців стає все більш злагодженою, ефективною: надаються нові можливості, в тому числі професійні, послуги спеціалістів, соціальні гарантії, що неабияк сприяють поверненню ветеранів до мирного життя.

При цьому, ми вважаємо, що на сучасному етапі розвитку нашої держави – є потреба у сімейній формі реабілітації. Тому, бачимо необхідність у створення дозвіллевих центрів для змістовного проведення часу ветерана з родиною, налагодження втраченого контакту, покращення внутрішньо сімейних та міжлюдських стосунків.

Список бібліографічних посилань

1. Донець Ю., Глазкова А., Устінова Т. Батьки повертаються з війни: Розповідь про сімейне відновлення. К. 2020, 64 с.
2. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text> (28.08.2021)
3. Ігри нескорених. URL: <https://invictusgames.in.ua/promo/invictus-games-2020#Hague2020> (29.08.2021)
4. Магльована Г., Магльований А., Мухін В. Основи фізичної реабілітації. Львів 2006. 150 с.

Одержано 19.10.2021

УДК 796.323.2 (477)

Дар'я Володимирівна КАЗНАЧЕЄВА,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри кримінального права і кримінології факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Питання забезпечення і дотримання академічної доброчесності є одним з пріоритетних напрямів діяльності сучасної науково-освітньої спільноти, а також одним з найбільш важливих і невідкладних завдань сьогодення, які стоять перед вищими навчальними закладами України та зарубіжних країн. Так, слід відзначити, що найбільш важливими кроками в цьому напрямі в Європейському регіоні є прийняття Бухарестської Декларації з етичних цінностей та принципів вищої освіти в Європейському регіоні (2004 р.), схвалення Міжнародною Асоціацією університетів та Magna Charta Observatory Керівництва для інституційних Кодексів етики в галузі вищої освіти (2012 р.), рішення Постійної конференції міністрів освіти Ради Європи з управління та якості освіти про Створення Пан-Європейської платформи з питань етики, прозорості та чесності в галузі освіти (ETINED) (Гельсінська Підсумкова Декларація, 2013 р.) та ін. [1, с. 12-18].

Реформування національної системи освіти є надзвичайно важливим та складним кроком, оскільки сучасне суспільство і сучасна держава потребують нових підходів і стандартів в освіті з урахуванням нагальних потреб сьогодення та використання міжнародного досвіду в освітній сфері. На нашу думку система запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових (творчих), методичних роботах наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти системи МВС України, а також в навчальних та наукових роботах здобувачів вищої і післядипломної освіти повинна передбачати здійснення таких процедур і заходів, як забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень шляхом формування у учасників освітнього процесу взаємоповаги, внесення до компонент програм навчальних

дисциплін, спроможних формувати компетентності із академічної доброчесності, виявлення академічного плагіату шляхом використання спеціальних комп'ютерних систем, створення умов, що унеможливлюють порушення принципів академічної доброчесності, притягнення до відповідальності за порушення таких принципів.

До речі, комп'ютерні системи (такі як система «Антиплагіат») здатні лише визначити текст, скопійований із інших джерел, та надають інформацію про ознаки плагіату. Така система дає інформацію про можливі «проблемні» місця в тексті, зокрема цитати, оформлені належним або неналежним чином (класика неналежного оформлення цитат – це коли посилання на першоджерела наявні, але текст поданий без лапок). Скопійований текст може не бути основною змістовною частиною роботи, тоді не варто робити висновки про плагіат поданих у цій роботі основних наукових результатів [3].

Отже, застосування технологій запобігання та виявлення академічного плагіату сьогодні є досить корисним. Результати перевірки ними дійсно несуть корисну інформацію, однак керуватись лише такими результатами, вочевидь, не можна. Алгоритму абсолютного доведення відсутності плагіату на сьогодні не винайдено.

Серед результатів навчання здобувача вищої освіти із академічної доброчесності, на нашу думку, доречно виділити такі, як здатність діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики, самостійно виконувати навчальні завдання, коректно посилаючись на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей, усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності, оцінювати приклади людської поведінки відповідно до них, давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами тощо.

Академічний плагіат є лише одним із видів порушень академічної доброчесності, а заклад вищої освіти повинен забезпечити дотримання академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності у закладах вищої освіти складається із законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», нормативних актів Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, яким вони підпорядковуються, внутрішніх нормативних документів (кодекси честі, процедури прийняття рішень з питань ймовірних порушень академічної доброчесності тощо) [2].

На нашу думку заходами попередження академічного плагіату в закладах вищої освіти МВС України можуть бути:

- розробка відповідних інструкцій стосовно правил цитування, оформлення наукових (творчих) робіт, списків бібліографічних джерел, посилань на використані матеріали та ознайомлення з ними учасників освітнього процесу;
- ознайомлення здобувачів усіх ступенів вищої освіти з науковою етикою та проблемами, що можуть виникнути у ході наукового дослідження;
- навчання здобувачів грамотному викладу своїх думок, використання думок інших авторів, а також вмінню цікаво передавати матеріал (наукова робота має бути оригінальною та повинна повністю розкривати тему відповідно до плану);
- забезпечення таких компонент освітніх програм, як курсові проекти/ роботи, кваліфікаційні роботи тощо, такою кількістю тематик з вузькою і актуальною специфікою, щоб була можливість уникнути плагіатських робіт;
- запровадження поетапного звітування про хід виконання роботи, адже однією із причин академічного плагіату є неправильно організований час на виконання завдання.

Дотримання академічної доброчесності є не тільки важливим фактором забезпечення якості вищої освіти, а ще й тим важливим критерієм, який визначає, які моральні і етичні принципи будуть сформовані у здобувачів вищої освіти за роки їхнього навчання у ВНЗ. Тому, що саме такі складники академічної доброчесності, як

справедливість, довіра, повага, відповідальність, чесність є водночас і загальнолюдськими цінностями, і запорукою успішного розвитку держави.

Список бібліографічних посилань

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд "Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики"; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. К.; Таксон, 2016. 234 с.
2. Про освіту: Закон від 05.09.2017 № 2145-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 17.04.2020).
3. Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти: Лист МОН України від 23.10.2018 № 1/9-650.

Одержано 19.10.2021

УДК 80

Наталія Анатоліївна КОВЕРСУН,

викладач Кременчуцького льотного коледжу

Харківського національного університету внутрішніх справ

ПРОЄКТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Предметна компетентність на заняттях української філології - це сукупність знань, умінь та навичок у межах предметів, що дозволяє особистості вивчати й застосовувати мовні явища, аналізувати літературні твори та інше.

Предметна компетентність – це можливість установлювати зв'язки між набутими мовними, літературними знаннями та застосовувати їх у творчій діяльності, успішно використовувати свої вміння, сформовані протягом вивчення української мови та літератури як навчальної дисципліни. Для того, щоб здобувачі освіти ефективно застосовували предметні компетентності у процесі навчання мови та літератури, викладачу необхідно звернутися до активних методів навчання, зокрема проєктного.

Технологія проєктного навчання у педагогіці вважається інноваційною методикою, яка сприяє цікавіше і творчо підійти до будь-якої теми. Завдання філолога полягає в тому, щоб здобувач освіти під час роботи на занятті й у позаурочний час усвідомив реалії, які її оточують, і вмів знаходити шляхи розв'язання проблем. Такий підхід співзвучний концепції особистісно зорієнтованого навчання та виховання із проєктною технологією.

На думку О. Пометун, проєктна технологія дає відповіді на запитання, як, яким чином (якими методами, прийомами, засобами) досягти поставленої мети, установлюючи порядок використання різноманітних моделей навчання[3, с.146].

Метод проєктів – це модель організації навчального процесу, орієнтована на творчу самореалізацію особистості, розвиток її можливостей у процесі створення певного «продукту» під контролем викладача.

В основі методу проєктів лежить: розвиток пізнавальних умінь і навичок здобувачів освіти; уміння орієнтуватися в інформаційному просторі; уміння самостійно конструювати свої знання; уміння інтегрувати свої знання з різних галузей науки; уміння критично мислити[1].

Педагогічна література подає кілька типів проєктів, які використовують на заняттях української мови та літератури, а саме: